# KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2017/1857,

## 13. oktoober 2017,

## selle tunnistamise kohta, et Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted on tuletisinstrumenditehingute puhul, mille üle teeb järelevalvet Commodity Futures Trading Commission, samaväärsed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 (börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta) artikli 11 teatavate nõuetega

**(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, ([1]) eriti selle artikli 13 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 13 on ette nähtud mehhanism, mille eesmärk on leida kõnealuse määruse kohaldamisalas lahendused ühtsuse tagamiseks liidu ja kolmandate riikide õigusnõuete vahel. Ühe sellise lahendusena on komisjonil õigus võtta vastu otsuseid selle kinnitamiseks, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted on samaväärsed määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 4, 9, 10 ja 11 sätestatud nõuetega, nii et vastaspooled, kes teevad kõnealuse määruse kohaldamisalasse kuuluvaid tehinguid ja kellest vähemalt üks on asutatud kõnealuses kolmandas riigis, loetakse täitvaks asjaomaseid nõudeid, kuna nad vastavad kõnealuse kolmanda riigi õiguskorra nõuetele. Selline samaväärsuse kinnitamine aitab vältida topelt- või vastuoluliste reeglite kohaldamist ja aitab seega kaasa määruse (EL) nr 648/2012 peaeesmärgi – vähendada süsteemset riski ja suurendada tuletisinstrumentide turu läbipaistvust – saavutamisele, tagades liidu rahvusvaheliste partneritega kokku lepitud ja kõnealuses määruses sätestatud põhimõtete ühtse kohaldamise rahvusvahelisel tasandil.

(2) Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetega 1, 2 ja 3, mida on täpsustatud kõnealuse määruse artikli 11 lõike 14 punktide a ja b ning artikli 11 lõike 15 kohaselt vastu võetud tehnilistes standardites, on kehtestatud liidu õigusnormid, milles käsitletakse selliste börsiväliste tuletislepingute suhtes kohaldatavat tingimuste õigeaegset kinnitamist, kauplemisportfellide tihendamist ja vastavusse viimist, mida ei kliirita keskse vastaspoolega, ning selliste lepingute suhtes kohaldatavat hindamise ja pooltevaheliste eriarvamuste lahendamise kohustust („operatsiooniriski maandamise tehnikad“), samuti vastaspoolte vahel tagatise („võimendustagatis“) vahetamise kohustusi.

(3) Selleks et kolmanda riigi õiguskorda saaks operatsiooniriski maandamise tehnikate ja tagatisnõuete osas käsitada samaväärsena liidu õiguskorraga, peaks kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete tulemus andma liidu nõuete regulatiivsete eesmärkidega samaväärse tulemuse. Samaväärsuse käesoleva hindamise eesmärk on seega kontrollida, kas Ameerika Ühendriikide (USA) õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted tagavad, et sellised börsivälised tuletislepingud, mida ei kliirita keskse vastaspoolega ja mis sõlmitakse vähemalt ühe kõnealuses kolmandas riigis asuva vastaspoolega, ei kujuta endast liidu finantsturgudele suuremat riski võrreldes sellega, millele need turud võiksid olla avatud seda liiki tuletislepingute korral, mille on sõlminud liidus asutatud vastaspooled, ega tekita seega liidus vastuvõetamatut süsteemset riski.

(4) Komisjon sai 1. septembril 2013 tehnilise nõuande Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt (ESMA) USA õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete kohta ([2]) seoses muu hulgas operatsiooniriski maandamise

([1]) ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.
([2]) ESMA/2013/BS/1157, Technical advice on third country regulatory equivalence under EMIR – US, lõpparuanne, ESMA, 1. september 2013.

tehnikatega, mida kohaldatakse börsiväliste tuletislepingute suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoolega. ESMA leidis oma tehnilises nõuandes, et USA õiguslikult siduvad nõuded tingimuste õigeaegse kinnitamise, kauplemisportfellide vastavusse viimise ja tihendamise kohta on samaväärsed määruse (EL) nr 648/2012 alusel kohaldatavate õiguslikult siduvate nõuetega. ESMA leidis, et hindamise ajal ei olnud USA vaidluste lahendamise kord siiski samaväärne määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 1 sätestatuga. ESMA täheldas ka, et siis ei olnud võimalik hinnata kahepoolsete tagatiste kordade samaväärsust, kuna tehnilised standardid liidu kahepoolsete tagatiste eeskirjadega ei olnud veel koostatud.

(5) Komisjon on hindamisel võtnud arvesse ESMA nõuannet ja alates sellest ajast toimunud õigusalaseid muutusi. Käesolev otsus ei põhine siiski üksnes USAs kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete võrdleval analüüsil, vaid hinnatakse ka nende nõuete tulemust ja nende sobivust kõnealustest lepingutest tulenevate riskide maandamiseks viisil, mida peetakse samaväärseks määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõuete tulemusega.

(6) USAs börsiväliste tuletislepingute suhtes kohaldatav õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted on sätestatud Dodd-Franki Wall Streeti reformi ja tarbijakaitse seaduse (edaspidi „Dodd-Franki seadus“) VII jaotises ning spetsiaalsetes rakenduseeskirjades, mille on vastu võtnud Commodity Futures Trading Commission (kaubafutuuridega kauplemise komisjon) (edaspidi „CFTC eeskirjad“). Dodd-Franki seadusega, mis jõustus 2010. aasta juulis, loodi teatavatele börsivälistele tuletisinstrumentidele, mis on määratletud kaubabörsi seaduse (Commodity Exchange Act, CEA) paragrahvi 1a lõikes 47 vahetuslepingutena, uus õigusraamistik, et vähendada süsteemset riski, suurendada läbipaistvust ja edendada turu terviklikkust finantssüsteemis. Vahetuslepingud kuuluvad CFTC pädevusalasse ja enamikku Dodd-Franki seaduse VII jaotise rakendussätteid hakati kohaldama 2011. aastal.

(7) Dodd-Franki seaduse 731. jaoga CEA paragrahvi 4s uude punkti i lisatud operatsiooniriski maandamise tehnikaid, mida kasutatakse börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoolega, kohaldatakse CEA kohaste vahetuslepingutega kauplejate ja vahetustehingu oluliste osalejate suhtes. Seepärast peaks käesolev otsus hõlmama õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mis käsitlevad tingimuste õigeaegset kinnitamist, portfellide tihendamist ja vastavusse viimist, tehingute hindamise ja vaidluste lahendamise kohustusi, samuti tagatisnõudeid, mida kohaldatakse USAs asuvate vahetuslepingutega kauplejate ja vahetustehingu oluliste osalejate suhtes, kellele on antud tegevusluba ja kelle üle tehakse järelevalvet CFTC eeskirjade kohaselt. Käesolev otsus ei peaks siiski hõlmama USA õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mida kohaldatakse isikute suhtes, kelle on väärtpaberite ja börsitehingute komisjon registreerinud väärtpaberipõhiste vahetuslepingutega kauplejana või väärtpaberipõhise vahetustehingu olulise osalejana vastavalt 1934. aasta väärtpaberituru seadusele (15 U.S.C. 78a ja järgmised).

(8) CFTC eeskirjad operatsiooniriski maandamise tehnikate kohta nende börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoolega, sisaldavad sarnaseid kohustusi nendega, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetes 1 ja 2. CFTC eeskirjade 23. osa I alaosa sisaldab selliseid üksikasjalikke erinõudeid tingimuste õigeaegse kinnitamise, portfellide tihendamise ja vastavusse viimise ning tehingute hindamise ja vaidluste lahendamise kohta, mida kohaldatakse börsiväliste tuletislepingute suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoolega. Kõigil järgmistel juhtudel on CFTC eeskirjades sätestatud nõuded samaväärsed määruse (EL) nr 648/2012 asjaomaste nõuetega: i) portfelli vastavusse viimise sagedus ja künnised kattuvad; ii) tingimuste õigeaegse kinnitamise tähtajad kattuvad; iii) portfelli tihendamise nõuded põhimõtte „täida või põhjenda täitmatajätmist“ alusel; iv) kliirimata tehingute igapäevase hindamise nõuded. Võttes arvesse, et vaidluste lahendamise kokkuleppeid käsitlevate nõuete ulatus erineb vähe, tuleks neid nõudeid samuti käsitada samaväärsena määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud vaidluste lahendamise nõuetega.

(9) Eespool öeldu alusel tuleks CFTC jurisdiktsiooni kuuluvate ja CEA paragrahvi 1a lõikes 47 sätestatud vahetuslepingutega seoses käsitada CFTC õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mida kohaldatakse vahetuslepingutega kauplejate ja vahetustehingute oluliste osaliste suhtes, samaväärsena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetega, mis käsitlevad tingimuste õigeaegset kinnitamist, portfelli tihendamist ja vastavusse viimist ning tehingute hindamist ja vaidluste lahendamise kohustusi, mida kohaldatakse börsiväliste tuletislepingute suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoolega.

(10) Mis puutub tagatistesse, mida kasutatakse selliste börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoolega, moodustavad CFTC õiguslikult siduvad nõuded kaks dokumenti: „Margin Requirements for Uncleared Swaps for Swap Dealers and Major Swap Participants“ (kliirimata tagatislepingute tagatisnõuded vahetuslepingutega kauplejatele ja kauplemistehingute olulistele osalistele, avaldatud 2016. aasta jaanuaris, nn lõplikku tagatist käsitlevad reeglid) ning „Margin Requirements for Uncleared Swaps for Swap Dealers and Major Swap Participants – Cross Border Application of the Margin Requirements“ (kliirimata vahetuslepingute tagatisnõuded vahetuslepingutega kauplejatele ja vahetustehingute olulistele osalistele – tagatisnõuete piiriülene kohaldamine, avaldatud 2016. aasta augustis, nn piiriülese tagatise reeglid).

(11) Kuigi CFTC eeskirju operatsiooniriski maandamise tehnikate kohta börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoolega, kohaldatakse kõigi vahetuslepingutega kauplejate ja vahetustehingute oluliste osaliste suhtes, kehtivad CFTC eeskirjad nende börsiväliste tuletislepingute tagatiste kohta ainult sellistele vahetuslepingutega kauplejatele ja vahetustehingute olulistele osalistele, kes ei kuulu usaldatavusnõuete reguleerija järelevalve alla. CEA kohaselt hõlmab usaldatavusnõuete reguleerija määratlus Föderaalreservi Süsteemi nõukogu (Board of Governors of the Federal Reserve System), pangajärelevalve bürood (Office of the Comptroller of the Currency), föderaalset hoiuste kindlustamise korporatsiooni (Federal Deposit Insurance Corporation), põllumajanduskrediidiametit (Farm Credit Administration) ja föderaalset eluasemerahastamise ametit (Federal Housing Finance Agency).

(12) CFTC eeskirjades, mida kohaldatakse tagatiste suhtes börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoolega, on nõutud ainult alustamise tagatise vahetamist CFTC eeskirjade paragrahvis 23.151 sätestatud nn kaetud vastaspoolega. Kaetud vastaspool on vastaspool, kes on finantssektori lõppkasutaja olulise riskipositsiooniga vahetuslepingutes või vahetuslepinguid sõlmiv üksus, kes sõlmib vahetustehingu vahetuslepinguid sõlmiva kaetud üksusega. CFTC eeskirjade paragrahvi 23.150 kohaselt on oluline riskipositsioon vahetuslepingutes selline börsiväliste kliirimata tuletisinstrumentide keskmine päevane tinglik väärtus, mis ületab 8 miljardit USA dollarit (8 000 miljonit), kusjuures analoogne künnis, mis on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 ([1]) artiklis 28, on 8 miljardit eurot (8 000 miljonit). Liidus variatsioonitagatise vahetamise nõudega ei ole kehtestatud olulisuse künnist ja seda kohaldatakse kõigi vastaspoolte suhtes, kes kuuluvad määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 kohaldamisalasse. CFTC eeskirjades alustamise ja variatsioonitagatise kombineeritud minimaalseks ülekandesummaks on tagatist käsitlevates lõplikes reeglites sätestatud 500 000 USA dollarit, samal ajal kui delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 artiklis 25 on vastav nõue 500 000 eurot. Võttes arvesse, et valuutaerinevuste mõju ei ole suur, tuleks need summad lugeda samaväärseks.

(13) Tagatist käsitlevate lõplike reeglite nõudeid kohaldatakse vahetuslepingute suhtes, hõlmates seega peaaegu kõiki lepinguid, mis on määruses (EL) nr 648/2012 määratletud kui börsivälised tuletisinstrumendid, välja arvatud valuutaforvardid ja välisvaluuta vahetustehingud, mille kohta ei ole tagatist käsitlevates lõplikes reeglites sätestatud ühtegi nõuet. Peale selle ei ole CFTC eeskirjadega struktureeritud toodete (sealhulgas pandikirjad ja väärtpaberistatud instrumendid) jaoks ette nähtud erikohtlemist. Liidus on välisvaluuta vahetuslepingud ja valuutaforvardid vabastatud alustamise tagatise nõudest ning tuletisinstrumendid, mis on seotud pandikirjadega riski maandamise eesmärgil, võib samuti vabastada alustamise tagatise nõuetest. Seepärast tuleks käesolevat otsust kohaldada ainult börsiväliste tuletisinstrumentide suhtes, mille puhul on tagatis kohustuslik nii liidu õiguse kui ka CFTC eeskirjade kohaselt.

(14) CFTC eeskirjade nõuded alustamise tagatise arvutamisele on samaväärsed määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõuetega. Sarnaselt delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 IV lisaga on CFTC eeskirjadega lubatud kasutada standardmudelit. Alternatiivselt võib selle arvutuse tegemiseks kasutada kolmanda isiku mudeleid või sisemudeleid, kui need mudelid sisaldavad teatavaid konkreetseid parameetreid, sealhulgas minimaalseid usaldusvahemikke ja riski võimendustagatise perioode ning teatavaid varasemate perioodide andmeid, sealhulgas stressiperioodide kohta. Need mudelid peab CFTC või futuure käsitlev registreeritud ühendus heaks kiitma.

(15) CFTC eeskirjade nõuded aktsepteeritud tagatise kohta ja selle kohta, kuidas kõnealust tagatist hoitakse ja eraldatakse, on samaväärsed nendega, mis on sätestatud delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 artiklis 4. CFTC eeskirjad sisaldavad samaväärset aktsepteeritavate tagatiste loetelu ja tagatist käsitlevate lõplike reeglite preambulis

([1]) Komisjoni 4. oktoobri 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/2251, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad riskimaandamismeetmeid börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu (ELT L 340, 15.12.2016, lk 9).

on märgitud, et vahetuslepingutega kauplejad ja vahetustehingute olulised osalised, kes ei kuulu usaldatavusnõuete reguleerija järelevalve alla, peaksid võtma arvesse tagatise kontsentratsiooni. CFTC nõudeid selliste börsiväliste tuletislepingute tagatistele, mida ei kliirita keskse vastaspoolega, tuleks seepärast käsitada samaväärsena nendega, mis on sätestatud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 alusel.

(16) Mis puutub ametisaladuse kaitse samaväärsusesse, siis USAs kohaldatakse CFTC ja teiste föderaalsete reguleerivate asutuste suhtes puutumatuse kaitset käsitlevat seadust (Privacy Act) ja teabevabaduse seadust (Freedom of Information Act (FOIA)). FOIA kohaselt peab eraisik või organisatsioon võtma paljudel juhtudel meetmeid, et tagada esitatud teabe konfidentsiaalne käsitlemine. Seega tagavad puutumatuse kaitset käsitlev seadus ja FOIA ametisaladuse hoidmisel, sealhulgas ametiasutuste ja kolmandate poolte vahetatud ärisaladuse kaitse, samaväärse taseme sellega, mis on sätestatud määruse (EL) nr 648/2012 VIII jaotises. USA nõudeid tuleks käsitada pakkuvat ametisaladuse kaitset, mis on samaväärne määrusega (EL) nr 648/2012 tagatava kaitsega.

(17) CFTC-l on seoses USA õiguskorra tõhusa järelevalve ja jõustamisega laiaulatuslikud uurimis- ja järelevalvevolitused hinnata vastavust tingimuste õigeaegse kinnitamise, portfelli tihendamise ja vastavusse viimise ning lepingute hindamise ja vaidluste lahendamise kohustustele, mida kohaldatakse börsiväliste tuletislepingute suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoolega. CFTC saab võtta mitmesuguseid järelevalvemeetmeid, et peatada kohaldatavate nõuete rikkumine. Peale selle on USA õigusraamistikuga nähtud ette tsiviilkaristused, sealhulgas ajutised või alalised lähenemiskeelud või kohtumäärused ja trahvid, samuti kriminaalkaristused kohaldatavate nõuete rikkumise puhul. Seega tuleks teha otsus, et nende meetmetega tagatakse vastavalt Dodd-Franki seadusele, CEA-le ja CFTC eeskirjadele asjaomase õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete tulemuslik kohaldamine õiglasel ja moonutusi mittetekitaval viisil, nii et tagatakse tõhus järelevalve ja jõustamine.

(18) Komisjon peaks koostöös ESMAga käesoleva otsuse alusel jätkuvalt korrapäraselt jälgima õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete arengut ja tulemuslikku rakendamist USAs börsiväliste tuletislepingute puhul seoses tingimuste õigeaegse kinnitamise, portfelli tihendamise ja vastavusse viimise, lepingute hindamise, vaidluste lahendamise kohustuste ja tagatisnõuetega, mida kohaldatakse selliste börsiväliste tuletislepingute suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoolega. See ei tohiks piirata komisjoni võimalust korraldada mis tahes ajal spetsiaalseid hindamisi, kui asjaomaste suundumuste tõttu on vaja, et komisjon hindaks uuesti käesoleva otsusega kinnitatud samaväärsust. Selline uuesti hindamine võib viia käesoleva otsuse kehtetuks tunnistamiseni.

(19) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 13 lõike 3 kohaldamisel käsitatakse Ameerika Ühendriikide (USA) õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid seoses selliste operatsiooniriski maandamise tehnikatega, mida kohaldatakse tehingute suhtes, mida reguleerib Commodity Futures Trading Commission (CFTC) vahetuslepingutena vastavalt Dodd-Franki seaduse 721. jao punkti a lõikele 21 ja mida ei kliirita keskse vastaspoolega, samaväärsena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetega, kui vähemalt üks selliste tehingute vastaspooltest on asutatud USAs ja CFTC on ta registreerinud vahetuslepingutega kaupleja või vahetustehingu olulise osalisena.

*Artikkel 2*

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 13 lõike 3 kohaldamisel käsitatakse tagatise vahetamisega seoses USA õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mida kohaldatakse tehingute suhtes, mida reguleerib Commodity Futures Trading Commission (CFTC) vahetuslepingutena vastavalt Dodd-Franki seaduse 721. jao punkti a lõikele 21 ja

mida ei kliirita keskse vastaspoolega, samaväärsena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 3 sätestatud nõuetega, kui vähemalt üks selliste tehingute vastaspooltest on asutatud USAs ja CFTC on ta registreerinud vahetuslepingutega kaupleja või vahetustehingu olulise osalisena ja kui kõnealusele vastaspoolele kehtivad nõuded, mis on sätestatud dokumentides „Kliirimata vahetuslepingute tagatisnõuded vahetuslepingutega kauplejatele ja vahetustehingute olulistele osalistele“ ja „Kliirimata vahetuslepingute tagatisnõuded vahetuslepingutega kauplejatele ja vahetustehingute olulistele osalistele – tagatisnõuete piiriülene kohaldamine“.

*Artikkel 3*

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 13. oktoober 2017

*Komisjoni nimel*

*president*

Jean-Claude JUNCKER